

2. SVIATOSŤ BIRMOVANIA

1. Význam a účinky sviatosti birmovania

Názov „birmovanie“ pochádza z latinského slova *confirmatio* a znamená potvrdenie, alebo posilnenie. Sviatosť birmovania tvorí spolu s krstom a Eucharistiou jeden celok „sviatostí uvádzania do kresťanského života“ a je jedným zo základov v živote každého kresťana. Ak sa v krste zrodíme pre nový život, vo sviatosti birmovania dostávame dar Ducha Svätého, aby sme potvrdili a podporili novosť života a umožnili tak pevnejšie spojenie s Cirkvou. Sviatosť birmovania nás vedie k uvedomeniu si našej viery a robí nás schopnými žiť ju zodpovedne. Preto sa nazýva aj sviatosťou kresťanskej zrelosti.

Akým spôsobom je prepojený dar Ducha Svätého, ktorý dostávame pri krste s tým, ktorý dostávame neskôr pri birmovke? Tento fakt môžeme pozorovať na živote Ježiša Krista. V Ježišovom živote Duch Svätý pôsobí už pri jeho počatí. Jeho pôsobenie sprostredkuje vtelenie Božieho Syna, teda zrodenie Mesiáša (Lk 1,35). Neskôr Duch Svätý viditeľne zostupuje na Ježiša pri krste v rieke Jordán. Vtedy ho Boh Otec potvrdí ako Mesiáša a Spasiteľa (3,22). V sile tohto Ducha Ježiš berie na seba verejné účinkovanie (Lk 4,14). O tomto Božom Duchu učí, že ho Boh Otec dá tým, ktorí oň prosia (Lk 11,13).

Podobne ako v Ježišovom živote aj my sa najskôr pôsobením Ducha Svätého pri krste stávame Božími deťmi. Rodí sa v nás nový život. Vo sviatosti birmovania nám Duch Svätý udelí osobné poslanie a umožní nám premieňať neustálu novosť života do konkrétneho poslania v konkrétnej komunite. „Božie dieťa“ je povolané, aby sa stalo „svedkom“. Človek, ktorému bolo odpustené a stal sa novým stvorením, je povolaný ohlasovať to svojím životom. Ten, kto bol pripojený k Božiemu ľudu, musí tvoriť jeho súčasť aktívnym a zodpovedným spôsobom.

Sviatosť birmovania v nás potvrdí a prehĺbi účinky krstnej milosti a zároveň posilní našu vieru. S týmto je spojené nové zaviazanie sa ku svedectvu viery na verejnosti ako aj prijatie vlastného poslania v Cirkvi.

Účinky sviatosti birmovania môžeme zhrnúť nasledovne:

1. *Vzrast a prehĺbenie krstnej milosti.* Kresťan sa stáva dospelým a zodpovedným za prežívanie svojej viery, ale zároveň aj spoluzodpovedným za poslanie Cirkvi. Každý veriaci sa podľa svojich darov a schopností stáva Kristovým apoštolom a hlásateľom Evanjelia vo svete, v zamestnaní, v politike, v rodine, v spoločnosti, na ulici atď. (por. KKC 1303).

2. *Získavame nezmazateľný duchovný znak* „charakter“, ktorý je znamením, že sme boli označení pečaťou Ducha Svätého, aby sme sa stali Kristovými svedkami (por. KKC 1304).

Slávenie sviatosti birmovania

Znaky birmovania

V obrade sviatosti birmovania treba vziať do úvahy znak *pomazania* a to, čo pomazanie znamená – duchovnú *pečať*. Pomazanie olejom má v biblickej a antickej symbolike mnoho významov. Olej je znakom hojnosti a radosti, očisťuje a robí pružným (podľa praxe v minulosti zápasníci sa natierali olejom, aby unikli protivníkovi), ale je aj znakom uzdravenia. Pomazanie krizmou pri birmovaní je znakom posvätenia. Birmovanec týmto pomazaním dostáva „znak“ *pečať* Ducha Svätého. Táto pečať znamená, že kresťan úplne patrí Kristovi, je navždy v jeho službe, ale zároveň má prislúbenie Božej ochrany (por. KKC 1293-1296).

Obrad birmovania

V latinskom obrade pri birmovaní kladie biskup na birmovanca ruku, pomaže ho na čele krizmou (olej zmiešaný s balzomom) a hovorí: „Prijmi znak daru Ducha Svätého“. Vo východnom obrade sviatosť birmovania udeľuje kňaz. Pomazanie *myronom* (krizmou) sa koná po modlitbe epiklézy na významnejších častiach tela: na čele, na očiach, na nose, na ušiach, na perách, na prsiach, na chrbte, na rukách a na nohách. Každé pomazanie sa sprevádza formulou: „pečať daru Svätého Ducha“ (por. KKC 1300).

Kto môže udeliť sviatosť birmovania?

Prvotným vysluhovateľom je biskup. Vo východných cirkvách udeľuje sviatosť birmovania kňaz, ktorý krstí. Robí to však svätou krizmou, ktorú posvätil biskup. Tak sa zvýrazní apoštolská jednota Cirkvi. V latinskom obrade je riadnym vysluhovateľom birmovania biskup. V prípade potreby môže dať splnomocnenie kňazom, ale pokiaľ je to možné, má ho udeľovať on sám (por. KKC 1312-1314).

Kto môže prijať sviatosť birmovania?

Sviatosť birmovania môže a má prijať každý pokrstený, ktorý ešte nebol birmovaný. Vo východných cirkvách sa sviatosť birmovania udeľuje bezprostredne po krste a po nej nasleduje účasť na Eucharistii. V západnej cirkvi sa táto sviatosť udeľuje po dosiahnutí veku používania rozumu. Kandidát birmovania má vyznať svoju vieru, byť v stave milosti, mať úmysel prijať túto sviatosť a zároveň byť pripravený svedčiť o svojej viere pred svetom (Por. KKC 1306-1311).